

## הוראות הבנקאות (שירות ללקוח) (מועד זיכוי וחיוב בשיקים), התשנ"ב-1992<sup>1</sup>

בתוקף סמכותי לפי סעיף 8 לחוק הבנקאות (שירות ללקוח), התשמ"א-1981, ולאחר  
התייעצות בוועדה המייעצת ובאישור שר האוצר, אני קובע הוראות אלה:

הגדרות  
(תיקונים: התשס"ה,  
התשע"ג)

1. בהוראות אלה –  
"אזור" – אזור יהודה והשומרון וחבל עזה;  
"בנק גובה" – בנק שבו הפקיד לקוח שיק לגבייה;  
"יום הסליקה" – יום העסקים הבנקאי שבו הופקדו השיקים שלגביהם נערכת הסליקה;  
"יום עסקים בנקאי" – כל יום, למעט יום שבת, ימי שבתון, שני ימי ראש השנה, ערב יום כיפור ויום  
כיפור, ראשון של סוכות ושמיני עצרת, פורים, ראשון ושביעי של פסח, יום העצמאות, חג  
השבועות ותשעה באב; במקרים חריגים, שבהם, לדעת המפקח, קיים חשש כי הבנקים לא  
יוכלו לספק ללקוחותיהם שירותים בנקאיים באופן תקין או כי יימנע מחלק ניכר של לקוחות  
הבנקים לבצע פעילות בנקאית תקינה, רשאי המפקח לקבוע שיום מסוים אינו יום עסקים  
בנקאי;  
"ממסרים" – שיקים, חיובים אחרים וזיכויים;  
"מסלקה" – מסלקת הבנקים שבה נוהגים הבנקים חברי המסלקה לקיים סליקה של ממסרים, תוך חיוב  
וזיכוי חשבונותיהם בבנק ישראל, וכן מסלקה פנימית;  
"מסלקה פנימית" – הסדר לסליקת שיקים בבנק חבר מסלקה, שעל פיו עורך הבנק סליקה של שיקים  
שלגביהם הוא או בנק אחר שהוא מייצג במסלקה, הוא הבנק הגובה והבנק הנפרע כאחד;  
"שיק" – שיק נקוב במטבע ישראלי המשוך על בנק בסניפו בישראל או באזור.

תחילה וסיום של  
יום עסקים בנקאי  
(תיקונים: התשס"ה,  
התשע"ג)

2. (א) תחילתו של יום עסקים בנקאי תהיה עם סיום יום העסקים הבנקאי שקדם לו וסופו  
בשעה 18:30 באותו יום עסקים בנקאי ובימי שישי וערב יום המחרת בהגדרה "יום עסקים בנקאי"  
שבסעיף 1, למעט ערב יום שבתון, ערב פורים, ערב תשעה באב והיום שקדם לערב יום כיפור, בשעה  
14:00; בנק רשאי לקבוע שעה מוקדמת יותר לסיום יום העסקים הבנקאי לגבי סניף מסויים או הפקדות  
מסוג מסויים, ובלבד שנתן הודעה על כך בסניף.  
(ב) המפקח רשאי להורות לבנקים, לגבי פעולות שיפורטו, על שעה שונה לסיום של יום  
עסקים בנקאי מהשעה הקבועה בסעיף קטן (א).

1. ק"ת 5469, התשנ"ב (3.9.1992), עמ' 1448;  
תיקונים: ק"ת 6423, התשס"ה (19.9.2005), עמ' 988;  
ק"ת 7169, התשע"ג (16.10.2012), עמ' 39.

(ג) במקרים חריגים שבהם, לדעת המפקח, קיים חשש כי הבנקים לא יוכלו לספק ללקוחותיהם שירותים בנקאיים באופן תקין או כי יימנע מחלק ניכר מלקוחות הבנקים לבצע פעילות בנקאית תקינה, רשאי המפקח להורות על שעה מוקדמת מן השעה הקבועה בסעיף קטן (א) לסיום של יום עסקים בנקאי.

#### זיכוי על שיק (תיקון התשע"ג)

3. (א) בנק גובה יזכה את לקוחו ביום הסליקה בשל שיק שהופקד באתו יום; זיכוי כאמור ייחשב כזיכוי ארעי ויהפוך סופי בתום שלושה ימי עסקים בנקאיים נוספים מיום הסליקה, זולת אם במהלכם שב הבנק וחייב את הלקוח על ידי ביטול למפרע של הזיכוי הארעי, בשל כך שהבנק הנמשך סירב לכבד את השיק; ואולם הזיכוי ייחשב כסופי במועד מוקדם מהאמור אם הבנק הגובה הודיע ללקוחו כי חשבונו יזכה בזיכוי סופי במועד מוקדם מהאמור, בין על פי אישור שנתן לו הבנק הנמשך ובין מסיבה אחרת.

(ב) הפך זיכוי ארעי לזיכוי סופי, יהא מועד הזיכוי לענין חישוב ריבית, יום הסליקה.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו אף אם הבנק הנמשך הוא גם הבנק הגובה.

(ד) לענין שיק מאוחר ייחשב יום ההפקדה המועד שבו עמד השיק המאוחר לגבייה.

#### זיכוי הבנק הנמשך

4. (א) הוצג לבנק שיק שנמשך עליו באמצעות המסלקה, יהא רשאי לחייב את לקוחו ביום הסליקה.

(ב) החליט בנק נמשך כאמור בסעיף קטן (א) שלא לכבד את השיק, ביזמתו או בשל פגם בשיק או בשל הוראת הלקוח שלא לכבדו או מסיבה אחרת, יחזיר את השיק לבנק הגובה ביום העסקים הבנקאי הראשון לאחר יום הסליקה שבו הוצג לו השיק.

(ג) הוראות סעיף זה יחולו, בשינויים המחוייבים, אף במקרה של שיק שהבנק הנמשך בו הוא גם הבנק הגובה או אם שניהם מסלקים ממסרים בסליקה פנימית.

#### ביטול שיק לאחר גמר העסקים

5. הורה מושך השיק לבטלו, לא יחוייב חשבונו אם הודיע על הביטול לסניף הבנק עליו נמשך השיק לא יאוחר מיום העסקים הבנקאי הראשון שלאחר יום הסליקה, ובלבד שעד למועד ההודעה לא נפרע השיק או לא אושר ללקוח שהפקידו זיכוי סופי מוקדם כאמור בסעיף 3(א) על פי אישור שנתן הבנק הנמשך לבנק הגובה.

#### שמירת זכויות

6. אין בקביעת מועדי חיוב וזיכוי כדי לקבוע, לענין עילות אחרות שבדין, את זכויות הלקוח, הצדדים לשיק, הבנק הגובה או הבנק הנמשך, זה כלפי זה, אם הוברר בדיעבד כי השיק זויף או כי הבנק הנמשך היה מנוע מסיבה אחרת מלחייב את חשבון הלקוח או שהצגתו של השיק לגבייה היתה שלא כדין או בהפרת הסכם.

7. (א) שיק שלא סולק או לא הוחזר בשל שבייתה או השבתה בבנק או בשל כך שבאותו יום לא ניהל בנק עסקים מסיבה אחרת או בשל כך שנבצר ממנו לסלק שיקים באותו יום, לא יבוא אותו יום במנין ימי העסקים הבנקאיים לענין חיוב או זיכוי לקוחות ולענין החלטה שלא לכבד שיק; ובלבד שאם האמור היה באי יכולת לסלק שיקים בתקופה העולה על יום אחד, יודיע הבנק על הרבר בשלושה עיתונים יומיים, לפחות.

(ב) תעודה בחתימת המפקח או מי שהוא הסמיכו לכך תהא ראייה כי שיקים שהופקרו בבנק מסויים או שנמשכו על בנק מסויים, לא סולקו או לא הוחזרו בשל כך שאחד הבנקים לא השתתף בסליקה ביום פלוני, כאמור בסעיף קטן (א).

(ג) המפקח רשאי, בהודעה ברשומות, לקבוע רשימת סניפים של בנקים אשר בשל ריחוקם מהמסלקה או בשל ימי מנוחה בהם השונים מכלל הבנקים, יווסף יום עסקים בנקאי נוסף לענין חיוב או זיכוי לקוחות ולענין החלטה שלא לכבד שיק.

(ד) לא הובא יום במנין ימי העסקים הבנקאיים כאמור בסעיף קטן (א) או נוסף יום עסקים בנקאי כאמור בסעיף קטן (ג), יחושבו המועדים לענין הזיכוי והחיוב כאמור בסעיפים 3 או 4 וביטול השיק כאמור בסעיף 5, כאילו נוסף ליום הסליקה גם אותו יום שלא הובא במנין.

8. תחילתן של הוראות אלה ששה חדשים מיום פרסומן.

י"ז באב התשנ"ב (16 באוגוסט 1992)

יעקב פרנקל  
נגיד בנק ישראל